TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ký kết Quy chế phối hợp quản lý nhà nước về hải quan và xuất nhập cảnh

20:36 14/01/2026

Chiều 14/1, tại trụ sở Cục Hải quan đã diễn ra Lễ ký Quy chế phối hợp trong thực hiện trao đổi, cung cấp thông tin phục vụ quản lý nhà nước về hải quan và xuất nhập cảnh giữa Cục Hải quan và Cục Quản lý xuất nhập cảnh.

Lễ ký diễn ra với sự chứng kiến của đồng chí Nguyễn Đức Chi - Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Thứ trưởng Bộ Tài chính và đồng chí Phạm Thế Tùng - Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương, Thượng tướng, Thứ trưởng Bộ Công an.

Ký kết Quy chế phối hợp trong thực hiện trao đổi, cung cấp thông tin phục vụ quản lý nhà nước về hải quan và xuất nhập cảnh giữa Cục Hải quan và Cục Quản lý xuất nhập cảnh

Theo quy chế, việc trao đổi, cung cấp thông tin phục vụ quản lý nhà nước về hải quan và xuất nhập cảnh giữa Cục Hải quan - Bộ Tài chính và Cục Quản lý xuất nhập cảnh- Bộ Công an sẽ được thực hiện trên 3 trụ cột nội dung chính:

Về tạm hoãn xuất cảnh: Quy định chi tiết cơ chế trao đổi thông tin về tạm hoãn xuất cảnh, gia hạn tạm hoãn xuất cảnh đối với trường hợp người nộp thuế chưa hoàn thành nghĩa vụ thuế và hủy bỏ tạm hoãn xuất cảnh đối với trường hợp người nộp thuế đã hoàn thành nghĩa vụ thuế. Việc ký kết Quy chế này sẽ đánh dấu bước đột phá về chuyển đổi số trong công tác trao đổi dữ liệu tạm hoãn xuất cảnh giữa hai cơ quan, theo đó, dự kiến thời gian tới dữ liệu được trao đổi tự động theo thời gian thực thông qua hệ thống CNTT liên thông; đáp ứng yêu cầu số hóa và hiện đại hóa công tác nghiệp vụ của hai bên.

Về công tác soi chiếu kiểm tra hành lý: Quy chế đã xác lập khuôn khổ pháp lý thống nhất cho công tác phối hợp giám sát quản lý, làm rõ nguyên tắc, nội dung, hình thức và trách nhiệm của mỗi bên trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, khắc phục tình trạng phối hợp mang tính tự phát, chưa đồng bộ như trước đây. Thống nhất quy trình phối hợp trong vận hành, khai thác thiết bị soi chiếu dùng chung, đặc biệt đối với hành lý xách tay và hành lý ký gửi của hành khách trên các chuyến bay quốc tế, qua đó: Nâng cao hiệu quả phát hiện, ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật; đồng thời đảm bảo yêu cầu an ninh hàng không và quản lý nhà nước về hải quan; Tối ưu hóa việc sử dụng nguồn lực, trang thiết bị của Nhà nước.

Về công tác phòng, chống buôn lậu, hàng cấm: Quy chế đã thống nhất làm rõ các nội dung thông tin cần trao đổi để phục vụ công tác phòng chống buôn lậu và phòng chống tội phạm giữa hai bên; làm rõ mối quan hệ phối hợp giữa hai cơ quan khi phát sinh các vụ việc vi phạm pháp luật xảy ra trên cùng địa bàn được giao quản lý góp phần nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các đơn vị nghiệp vụ của hai cơ quan. Thông qua việc ký kết Quy chế này, việc trao đổi và cung cấp thông tin giữa hai cơ quan sẽ đảm bảo việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật xảy ra trên địa bàn của hai bên được nhanh chóng, kịp thời hơn.

Phát biểu tại buổi lễ, Cục trưởng Cục Hải quan Nguyễn Văn Thọ đánh giá cao sự chủ động, trách nhiệm của hai cơ quan trong việc cụ thể hóa chủ trương của Chính phủ về nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước thông qua cơ chế phối hợp liên ngành, về lộ trình dự kiến và các giải pháp trọng tâm mà Cục Hải quan sẽ tập trung triển khai ngay sau khi Quy chế được ký ban hành:

Một là, quyết liệt hiện thực hóa các nội dung phối hợp vào quy trình nghiệp vụ. Đặc biệt là cơ chế "Tạm hoãn xuất cảnh": Cục Hải quan cam kết cung cấp danh sách người nộp thuế chưa hoàn thành nghĩa vụ một cách chính xác, kịp thời để lực lượng quản lý xuất nhập cảnh có căn cứ thực hiện việc tạm hoãn xuất cảnh, gia hạn tạm hoãn xuất cảnh và hủy bỏ tạm hoãn xuất cảnh nhanh chóng, đúng quy định pháp luật. Về "Soi chiếu chung": phối hợp vận hành máy soi chung tại các cửa khẩu, sân bay quốc tế đảm bảo nguyên tắc "một cửa, một lần dừng", vừa nâng cao hiệu quả kiểm soát vừa rút ngắn thời gian thực hiện thủ tục hành chính của hành khách nhập cảnh.

Hai là, đẩy mạnh chuyển đổi số và kết nối dữ liệu trực tuyến: Cục Hải quan xác định việc xây dựng hệ thống công nghệ thông tin, kết nối chia sẻ dữ liệu tự động là ưu tiên hàng đầu, với mục tiêu thiết lập kênh kết nối API tự động. Đây là giải pháp căn cơ, đi trước một bước trong việc ngăn chặn buôn lậu, gian lận thương mại nhưng vẫn đảm bảo an toàn, an ninh hàng không.

Ba là, thiết lập cơ chế thông tin liên lạc: kiện toàn đội ngũ cán bộ đầu mối từ cấp trung ương đến địa phương, đặc biệt tại các điểm nóng như sân bay quốc tế Nội Bài, Tân Sơn Nhất... để phối hợp xử lý ngay các tình huống phát sinh tại hiện trường, không để vướng mắc kéo dài ảnh hưởng đến an ninh quốc gia hay hoạt động xuất nhập cảnh của doanh nghiệp, người dân.

Bốn là, duy trì sự gắn kết thông qua cơ chế tổng kết: Hàng năm, Cục Hải quan sẽ luân phiên cùng Cục Quản lý xuất nhập cảnh tổ chức các buổi sơ kết để đánh giá quá trình phối hợp của 2 cơ quan, cập nhật các quy định pháp luật mới và điều chỉnh phương thức phối hợp cho phù hợp với đặc thù của từng giai đoạn nếu cần.

Thay mặt Cục Quản lý xuất nhập cảnh, Trung tướng, Cục trưởng Phạm Đăng Khoa khẳng định Quy chế phối hợp được ký kết có ý nghĩa như một cơ chế vận hành cụ thể, giúp hai bên "nối" những khâu liên quan trực tiếp tại cửa khẩu hàng không: từ trao đổi thông tin, phối hợp xử lý tình huống, đến bảo đảm kỷ luật dữ liệu và chuẩn hóa quy trình tác nghiệp, hướng tới mục tiêu chung: xây dựng hệ thống cảng hàng không, sân bay Việt Nam vừa bảo đảm tuyệt đối an ninh, an toàn, vừa bảo đảm văn minh, hiện đại, thân thiện, tạo thuận lợi tối đa cho người dân, doanh nghiệp và du khách quốc tế.

Điểm cốt lõi của Quy chế là tạo chuyển biến về chất trong cách phối hợp, theo 3 yêu cầu xuyên suốt: (1) Phối hợp có trọng tâm, đúng thẩm quyền, không chồng chéo nhưng không để khoảng trống; (2) Phối hợp dựa trên dữ liệu và kỷ luật dữ liệu - để nhanh hơn, chính xác hơn và thân thiện hơn; (3) Phối hợp tại hiện trường theo hướng "một điểm chạm" - xử lý quyết đoán nhưng ứng xử văn minh.

Toàn cảnh lễ Ký kết

Để Quy chế thực sự đi vào chiều sâu, có hiệu quả, Cục trưởng Cục Quản lý xuất nhập cảnh nhấn mạnh định hướng triển khai trong thời gian tới theo tinh thần "làm đến đâu chắc đến đó", trong đó trọng tâm là tăng cường ứng dụng công

nghệ và tiến tới trao đổi dữ liệu theo thời gian thực, cụ thể:

Thứ nhất, chuẩn hóa dữ liệu và chuẩn hóa quy trình phối hợp giữa hai bên từ cấp Cục đến các đơn vị tại cửa khẩu hàng không và công an 17 cảng hảng không, sân bay trên cả nước. Trước khi liên thông sâu, phải thống nhất tiêu chuẩn, cấu trúc dữ liệu, danh mục dùng chung và trách nhiệm cập nhật để bảo đảm dữ liệu “đúng - đủ - sạch - an toàn”.

Thứ hai, ưu tiên các hạng mục có tác động trực tiếp đến tốc độ xử lý và chất lượng phục vụ, từng bước giảm phụ thuộc vào trao đổi thủ công. Trên cơ sở Quy chế, hai bên cần phối hợp kỹ thuật để triển khai cơ chế gửi - nhận - phản hồi tự động; đồng thời thiết lập đối soát điện tử theo ca/ngày, kịp thời phát hiện sai lệch và xử lý ngay, không để tồn đọng.

Thứ ba, tiến tới chia sẻ, cập nhật thông tin theo thời gian thực đối với các nhóm dữ liệu cần tốc độ cao, phục vụ kiểm soát rủi ro và xử lý nghiệp vụ tại hiện trường. Khi dữ liệu được truyền tự động theo thời gian thực, lực lượng làm nhiệm vụ sẽ chủ động hơn trong phân luồng, phát hiện sớm rủi ro, xử lý chính xác và nhanh gọn, qua đó góp phần giảm ùn tắc và nâng trải nghiệm của hành khách.

Thứ tư, bảo đảm an ninh, an toàn hệ thống thông tin là điều kiện tiên quyết. Cùng với liên thông dữ liệu, hai bên cần thống nhất phương án bảo mật, phân quyền, kiểm soát truy cập, cơ chế giám sát - cảnh báo - sao lưu - dự phòng và quy trình xử lý sự cố, bảo đảm vận hành thông suốt trong mọi tình huống, nhất là giai đoạn cao điểm.

Kết thúc buổi lễ, lãnh đạo hai cơ quan khẳng định việc ký kết và triển khai quy chế phối hợp là nền tảng quan trọng góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước trong lĩnh vực hải quan - xuất nhập cảnh, góp phần ngăn chặn kịp thời các hành vi vi phạm pháp luật, đảm bảo an ninh hàng không mà vẫn tạo điều kiện thông thoáng cho hoạt động xuất nhập cảnh và thương mại quốc tế.

Minh Anh